

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آسیب شناسی اقتصاد ملی و

بین المللی

ایالات متحده آمریکا

سرشناسه: باسرخا، مهدی، ۱۳۶۲، - مجری پژوهش
عنوان و نام پدیدآور: آسیب‌شناسی اقتصاد ملی و بین‌المللی ایالات متحده آمریکا
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۲۶۳ ص:؛ ۱۷×۲۴ س.م.
شابک: 978-964-8958-01-0

وضعیت فهرست نویسی: فیپای مختصر
یادداشت: این اثر در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
شناسه افزوده: رسته تحقیقاتی تدبیر اقتصاد
شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۶۲/۸۷

آسیب‌شناسی اقتصاد ملی و بین‌المللی ایالات متحده آمریکا

تهیه و تدوین: مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد

مجری: مهدی باسرخا

ناظر علمی: جواد طاهرپور

صفحه‌آرایی: منصوره صادقی

طراحی جلد و چاپ: گروه داده‌پردازی صدر

چاپ: اسفند ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد

تهران، خیابان کریمخان، خیابان آبان جنوبی، کوچه هورزاد، ساختمان شماره ۶، طبقه ۳

صندوق پستی: ۶۵۳-۱۴۴۵۵

www.tier.ir

info@tier.ir

تلفن: ۸۸۹۰۸۵۲۸

دورنگار: ۸۸۹۱۸۶۱۱

تمام حقوق متعلق به مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	پیشگفتار
۳	فصل اول: بازشناسی جامعه ایالات متحده آمریکا
۳	۱-۱- مقدمه
۵	۲-۱- تاریخ ایالات متحده آمریکا
۹	۳-۱- جامعه و فرهنگ در ایالات متحده آمریکا
۹	۱-۳-۱- جمعیت و تنوع نژادی
۱۱	۲-۳-۱- آموزش
۱۴	۳-۳-۱- بهداشت
۱۸	۴-۳-۱- اخلاق و جرم
۱۹	۵-۳-۱- رسانه‌های جمعی و ارتباطات
۲۲	۴-۱- بررسی وضعیت نهادهای حکومت و سیاسی ایالات متحده آمریکا
۲۳	۱-۴-۱- دولت محلی
۲۳	۲-۴-۱- دولت ایالتی
۲۴	۳-۴-۱- دولت فدرال
۲۹	فصل دوم: آسیب‌شناسی اقتصاد داخلی ایالات متحده آمریکا
۲۹	۱-۲- مقدمه
۳۰	۲-۲- ساختار اقتصادی ایالات متحده آمریکا
۳۲	۱-۲-۲- کشاورزی
۳۸	۲-۲-۲- صنعت
۴۳	۳-۲-۲- معدن
۴۸	۴-۲-۲- خدمات
۵۵	۳-۲- وضعیت درآمد، نابرابری درآمدی و فقر در ایالات متحده آمریکا
۶۳	۱-۳-۲- مخارج فردی

۶۴	۲-۳-۲ فقره
۶۹	۲-۴- وضعیت تورم در اقتصاد ایالات متحده آمریکا
۷۳	۲-۵- اشتغال و بیکاری
۷۷	۲-۶- بازارهای مالی ایالات متحده آمریکا و آسیب‌پذیری آن
۸۳	۲-۷- وضعیت کسری بودجه دولت و پیش‌بینی وضعیت آینده آن
۹۱	۲-۸- بدهی ملی ایالات متحده آمریکا
۹۷	فصل سوم: آسیب‌شناسی اقتصاد ایالات متحده آمریکا در حوزه بین‌الملل
۹۷	۳-۱- مقدمه
۹۸	۳-۲- روابط بین‌المللی اقتصاد ایالات متحده آمریکا
۹۹	۳-۱-۲- سیاست‌های تجاری و تعرفه‌ای
۱۰۱	۳-۲-۲- برنامه پنج‌ساله برای توسعه تجارت (۲۰۱۲-۲۰۰۷)
۱۰۳	۳-۳- تجارت خارجی و هم‌ترازی شرکای خارجی ایالات متحده آمریکا
۱۰۳	۳-۳-۱- موافقتنامه‌های تجارت
۱۱۱	۳-۴- صادرات و واردات
۱۲۰	۳-۵- گردش سرمایه و سرمایه‌گذاری خارجی
۱۲۱	۳-۵-۱- وضعیت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی ایالات متحده آمریکا
۱۲۶	۳-۶- نقش دلار در هژمونی اقتصادی ایالات متحده آمریکا
۱۳۰	۳-۶-۱- استفاده بین‌المللی از دلار
۱۳۵	۳-۶-۲- هژمونی دلار
۱۴۰	۳-۷- نقش شرکت‌های چندملیتی
۱۴۴	۳-۸- اهمیت بخش انرژی و تأثیر قیمت انرژی بر متغیرهای اقتصادی ایالات متحده آمریکا
۱۴۴	۳-۸-۱- وضعیت کلی بخش انرژی
۱۵۷	۳-۹- شاخص‌های کیفی اقتصاد بین‌الملل و وضعیت ایالات متحده آمریکا
۱۵۷	۳-۹-۱- شاخص توسعه انسانی
۱۶۱	۳-۹-۲- شاخص سهولت کسب‌وکار
۱۶۸	۳-۹-۳- رقابت‌پذیری جهانی اقتصاد

۱۸۰	۳-۹-۴- فساد
۱۹۱	۳-۹-۵- آزادی اقتصادی
۲۰۱	فصل چهارم: تحولات جهانی و آسیب‌پذیری اقتصاد آمریکا
۲۰۱	۴-۱- مقدمه
۲۰۲	۴-۲- جهانی شدن و آسیب‌پذیری اقتصاد آمریکا
۲۰۳	۴-۲-۱- حوزه‌های جهانی شدن
۲۱۴	۴-۳- تهدیدهای بالقوه اقتصادهای نوظهور و چندقطبی شدن جهان
۲۱۷	۴-۴- تهدید چین برای امنیت اقتصادی ایالات متحده آمریکا
۲۲۲	۴-۵- تهدید ریزوئلا برای امنیت اقتصادی آمریکا
۲۲۵	۴-۶- تحولات سیاسی مناطق مختلف جهان و تأثیر آن بر اقتصاد آمریکا
۲۳۱	فصل پنجم: جمع‌بندی نتیجه‌گیری
۲۳۱	۵-۱- مقدمه
۲۳۱	۵-۲- آسیب‌پذیری‌های اقتصاد ایالات متحده آمریکا در حوزه داخل و بین‌الملل
۲۳۳	۵-۲-۱- اقتصاد کلان
۲۳۶	۵-۲-۲- اقتصاد خرد
۲۴۰	۵-۲-۳- اقتصاد بین‌الملل
۲۴۵	۵-۲-۴- دموکراسی و حقوق بشر
۲۴۹	منابع

پیشگفتار

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، روابط جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا به کلی دگرگون شد. به طوری که این موضوع تبدیل به کلیدی ترین معضل بین المللی ایران تبدیل شد. این امر با تسخیر سفارت آمریکا در تهران تشدید شد و از آن زمان تا به حال سیاست های خارجی این کشور علیه سرزمین ما در قالب های مختلف از جمله تحریم های اقتصادی شکل گرفت.

تجارب گذشته گواه این واقعیت است که ایالات متحده آمریکا همواره با استفاده از نفوذ خود در کشورها و مجامع بین المللی مختلف، سعی در به انزوا کشاندن اقتصاد ایران و کاهش قدرت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران داشته و مهم ترین تهدیدکننده امنیت اقتصادی ایران در عرصه بین الملل به شمار می رود.

بنابراین، لازم است که تصمیم گیران عالی رتبه کشورمان از شرایط و ساختار درونی این کشور به خوبی آگاه باشند تا بتوانند در برابر سیاست های این کشور مقابل، استراتژی های مناسبی اتخاذ کنند. در این راستا، شناسایی ساختار اقتصادی ایالات متحده می تواند درصد موفقیت سیاست های اتخاذ شده را افزایش دهد. آشنایی با ساختار پیچیده اقتصاد آمریکا در درک توانایی های این کشور برای تأثیرگذاری و تأثیرپذیری از اقتصاد جهانی بسیار ضروری به نظر می رسد. در این راستا مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد در کتاب پیش رو، به بررسی این موضوع مختلف اقتصاد ایالات متحده آمریکا می پردازد و ضعف ها و قوت های آن را مورد توجه قرار می دهد تا بدین طریق، مسئولان کشور را در اجرای سیاست های درست و مناسب یاری رساند.

بنابر شواهد موجود می توان گفت که ایالات متحده آمریکا در دهه گذشته به صورت متفاوتی در عرصه بین المللی حضور یافته و به رغم داشتن برخی شاخص های برجسته اقتصادی و نظامی، مشکلات و تهدیدهای جدیدی را تجربه کرده است. بحث امنیت ملی آمریکا در حال گسترش بوده و از موضوع اصلی استراتژی بلندمدت مبارزه با تروریسم به موضوع های اقتصادی تسری یافته است. بحران مالی این کشور و رکود اقتصادی که به دنبال آن ظاهر شد، نشان داد که رابطه

معکوسی بین هزینه مآجراجویی‌های خارجی و وضعیت اشتغال و رفاه شهروندان آمریکایی وجود دارد.

اگرچه در یک نگاه کلی اقتصاد این کشور بسیار نیرومند و آسیب‌ناپذیر به نظر می‌رسد، اما تعمق در برخی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی، وضعیت نابسامان حوزه‌های مختلف اقتصاد این کشور را نمایان می‌کند. بدهی‌های عظیم داخلی و خارجی، اوراق قرضه ملی، اوراق مشارکت، قرض رهنی، بدهی دولت به مؤسسه‌های خارجی و کسری حساب جاری، چاپ دلار بدون پشتوانه... در این کشور را می‌توان از جمله آسیب‌های اقتصادی آن تلقی کرد.

علاوه بر این، اقتصاد ایالات متحده آمریکا به دلیل بالا بودن حجم صادرات، واردات، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، همواره به‌عنوان موتور محرک اقتصاد جهانی مطرح بوده است. با توجه به نقش اساسی ایالات متحده آمریکا در روابط بین‌الملل و به‌ویژه اقتصاد جهانی، آگاهی از وزن این کشور در معادلات اقتصادی این کشورها اهمیت بالایی برخوردار است. این اهمیت هم از لحاظ روابط متفقین با ایالات متحده آمریکا و هم از لحاظ تأثیرگذاری بر دیگر کشورها اهمیت دارد.

در کنار اهمیت موضوع، لازم به ذکر است گزارش‌های گوناگونی برای ایالات متحده آمریکا در سطح داخلی موجود نیست که جنبه‌های مختلف این کشور را از جامعه، سیاست، فرهنگ و اقتصاد را مورد توجه قرار داده باشد. از این‌رو، مطالعه حاضر خاریاد شد، تا تا حدی مرتفع می‌کند.

مدیر مؤسسه تحقیقاتی

تدبیر اقتصاد